

מועד סתיו 2019

מטלת כתיבה

עלייה בתוחלת החיים מסוכנת לחברה	עלייה בתוחלת החיים מסוכנת לחברה
<p>העלייה בתוחלת החיים אינה מסוכנת לחברה על המשאבים הטבעיים שזמינים לאדם.</p> <p>כדי לבסס את הטענה נעמוד תחילה על הבסיס לאיום האמור, ונסביר מדוע הוא לא שריר.</p> <p>העלייה בתוחלת החיים, פירושה, גידול בהיקף האוכלוסייה. גידול זה, יש בו, לכאורה, להביא להידלדלות משמעותית במשאבי הטבע שזמינים לאדם. ואולם, כבר בימינו, ניתן לראות כי המדע והטכנולוגיה מציעים פתרונות חלופיים שתורמים דווקא לצמצום צריכת המשאבים – שימוש באנרגיה סולארית, מעבר לכלי רכב חשמליים ועוד – וסביר להניח שעם השנים, יימצאו אף חלופות נוספות. כמו כן, ההכרה בסוגיית הפער הגדל בין כמות האזרחים לכמות המשאבים, ראוי שתביא את הממשלות לבחון את היקף ואופן השימוש במשאבים ולכונן תכניות לניצול יעיל וזהיר יותר שלהם, כמו גם לנקיטה במהלכים לריסון "צריכת היתר" בקרב האוכלוסייה.</p> <p>טענה זו עלתה מבחינת הסוגיה בהיבט הסביבתי.</p>	<p>עלייה זו תתבטא בגידול באוכלוסיית העולם בעוד שכמות המשאבים תישאר בעינה.</p> <p>כדי לבסס את הטענה נסביר מהן ההשלכות של הפער בין הגידול באוכלוסייה לכמות המשאבים.</p> <p>החיים המודרניים הביאו לגידול באוכלוסייה כמו גם לעלייה בצריכת המשאבים הקיימים – אם בשל הריבוי באנשים המתחרים על כמותם המוגבלת, ואם בשל אורח החיים המודרני, המצריך ניצולם של יותר משאבים מבעבר. זמינותם הכרחית לקיומה ולתפקודה התקין של החברה והאנושות – הנפט, למשל, מהווה את מקור האנרגיה העיקרי בעולם, והוא חיוני לתחבורה ולתעשייה, ונחיצותם של מים ראויים לשתייה בוודאי מובנת מאליה. לפיכך, אם תמשיך תוחלת החיים לעלות, וכפועל יוצא, להביא לגידול באוכלוסיית העולם, תחול הידלדלות חריפה של המשאבים שעומדים לרשותה, דבר שיש בו כדי להשפיע על עתידה של כלל האוכלוסייה שנשענת עליהם לצורך קיומה.</p> <p>טענה זו עלתה מבחינת הסוגיה בהיבט הסביבתי.</p>

<p>החשש מפני היותה של העלייה בתוחלת החיים איום על הכלכלה, אינו מוצדק.</p> <p>כדי לבסס את הטענה נעמוד תחילה על הבסיס לאיום האמור, ונסביר מדוע אין סיבה לחשוש ממנו.</p> <p>אין ספק שלהארכת תוחלת החיים השלכות כלכליות. העלייה בשיעור הגמלאים בחברה עלולה להכביד על הכלכלה במגוון מובנים, והם עצמם עלולים להיפגע מכך, בין השאר, בשל אופי ההסדרים הפנסיוניים הקיימים כיום. ואולם, כדי למזער ואף למנוע את הפגיעה האמורה, יכולה המדינה לפעול בכמה מישורים. זאת, למשל, על ידי חלוקה מחודשת ומושכלת של תקציביה. בנוסף, שינוי הסדרי הפרישה והחיסכון הפנסיוני, לצד הדגשת חשיבותם של אלה והנהגת תכניות להתנהלות כלכלית מאוזנת, יאפשרו לפרט להגיע לגיל זקנה כשבידיו חסכונות ראויים. בהיבט התעסוקתי, ניתן לחשוב על העלאת גיל הפרישה, ולתמוך במהלך זה באמצעות תכניות המעודדות העסקת אנשים מבוגרים, ואשר מתמרכות מעסיקים להשקיע בעובדים ולשמרם לאורך זמן. בכך, יוכלו הממשלות להגדיל את שיעור האזרחים המועסקים ולתחזק כלכלה יציבה, תוך מתן מענה ראוי לצורכי הקשישים.</p> <p>טענה זו עלתה מבחינת הסוגיה בהיבט הכלכלי.</p>	<p>העלייה בתוחלת החיים עלולה להתבטא בנוק כלכלי מהותי.</p> <p>כדי לבסס את הטענה נסביר כיצד תשפיע העלייה בתוחלת החיים על הכלכלה, ונעמוד על השלכותיו של הנזק האמור.</p> <p>באופן טבעי, עלייה בתוחלת החיים תביא לגידול בהיקפה של אוכלוסיית הגמלאים בחברה. כידוע, עם הגעתם לגיל זקנה, זכאים הגמלאים לסיוע מן המדינה, אשר מתבטא במתן שירותים בריאותיים, שירותי סעד, קצבת זקנה ועוד. לפיכך, ככל שיהיו יותר גמלאים, תצטרך המדינה להקצות נתח גדול יותר מכספיה לטובת הסיוע לאוכלוסייה זו ו"לגזול" מתקציבים אחרים, או לחלופין, להעלות את גיל הפרישה. נראה כי כל אחת מן האפשרויות טומנת בחובה השלכות מזיקות לפרט ולחברה; צמצום תקציבים אחרים ייגרע מן הסתם מטיב השירותים, התשתיות וכו' שניתנים לאזרח, והעלאת גיל הפרישה עלולה לפגוע באיכות וברמת החיים של הקשיש, שהרי כבר היום ניתן לראות כי שוק העבודה הופך צעיר יותר ויותר, ורבים מן העובדים הוותיקים מוצאים עצמם מחוץ למעגל התעסוקה.</p> <p>טענה זו עלתה מבחינת הסוגיה בהיבט הכלכלי.</p>
---	--

<p>העלייה בתוחלת החיים, אין בהכרח שתהיה בעייתית בהיבט הבריאותי.</p> <p>כדי לבסס את הטענה נסביר <u>מדוע</u>, מבחינה רפואית, עלייה בתוחלת החיים אינה בהכרח מסוכנת ובעייתית.</p> <p>פיתוחים מדעיים ועלייה במודעות לגורמים מסכני חיים הביאו לכך שתוחלת החיים עלתה ומוסיפה לעלות עם השנים. נראה אפוא, כי אין זה מופרך להניח שמגמה זו תישמר, ותוכל, בעתיד, לספק גם פתרונות הולמים לתחלואות שמאפיינות את הזקנה. כמו כן, בעשורים האחרונים גוברת המודעות לקיום אורח חיים בריא, ולחשיבותו בשיפור התפקוד ואיכות החיים בזקנה. לפיכך, נקיטת אמצעים הסברתיים ופרקטיים מצד מערכת הבריאות אשר לחשיבות הדבר, סביר שתתרום רבות לשיפור מצבם הבריאותי של הזקנים. לצד התרומה האמורה לפרט, יש בכך משום תרומה מהותית לחברה, שכן ניתן יהיה לחשוב על העלאת גיל הפרישה. צעד זה יקטין את היקף הגמלאים בחברה ויגדיל את שיעור הפרטים המועסקים שתורמים לכלכלה.</p> <p>טענה זו עלתה מבחינת הסוגיה בהיבט הבריאותי.</p>	<p>הארכת תוחלת עלולה להתבטא בהשלכות בעייתיות בהיבט הבריאותי.</p> <p>כדי לבסס את הטענה נסביר מהן <u>ההשלכות</u> הבריאותיות שעלולות להיגרם כתוצאה מהארכת תוחלת החיים.</p> <p>עם ההזדקנות הגוף מתקשה להתמודד עם מצבים בריאותיים שבעבר התמודד עמם ביתר קלות, יכולות קוגניטיביות מאטות ומשתנות, ורבים מן הקשישים סובלים ממחלות המאפיינות את גיל הזקנה, כדוגמת פרקינסון ואלצהיימר. בוודאי שלו הייתה העלייה בתוחלת החיים מלווה בבריאות טובה, אזי רווחתם ואיכות חייהם של הזקנים הייתה עולה משמעותית גם כן. ואולם, המציאות מלמדת כי שיעורם של מי שסובלים מן התחלואות האמורות רק עולה עם השנים, כך שלמעשה, העלייה בתוחלת החיים פירושה הארכת משך הזמן שבו סובלים הקשישים מבריאות לקויה, ולעתים רבות אף מוגבלים בתפקודם ותלויים בסביבתם. בנוסף, לעניין זה השפעה על הציבור הרחב, שכן מערכת הבריאות תיאלץ להשקיע רבות בטיפול בקשישים ובצורכיהם הרפואיים, דבר שעלול להפחית מזמינות ומטיב השירותים שלהם זכאים שאר המטופלים.</p> <p>טענה זו עלתה מבחינת הסוגיה בהיבט הבריאותי.</p>
---	--